

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/639/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212227812
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4212227812.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátska kancelária ERASMUS LEGAL, s. r. o., so sídlom Bratislava, Justičná 9, IČO: 36 789 615 proti žalovanému: E. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., D. XX/X, o zaplatenie 2.565,28 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 23. mája 2016 č. k. 8C/52/2016-84 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 574,57 eura a kapitalizovaný denný úrok z omeškania vo výške 0,024% denne z tejto sumy od 14. 01. 2010 do zaplatenia v mesačných splátkach po 20 eur vždy k 25-u dňu v mesiaci, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého dlhu. Ďalšími výrokmi, v časti o zaplatenie 9,94 eura konanie zastavil a vo zvyšku návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že o nich rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 488, § 489, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. b), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 2 písm. h) a k) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., § 160 ods. 1, § 151 ods. 3 OSP. Uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 17. 12. 2012 domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 2.565,28 eura, kapitalizovaný denný úrok z omeškania od zosplatnenia do podania žaloby vo výške 671,92 eura, úrok z omeškania 0,024% denne zo sumy 2.565,28 eura od 11. 12. 2011 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania. Dňa 06. 05. 2016 zobral žalobu čiastočne späť a to v časti 9,94 eura. Svoj nárok odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 03. 12. 2007 úverovú zmluvu č. 3711285421, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 50.000,- Sk, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v mesačných splátkach po 43,12 eura s dobou splácania 84 mesiacov. Keďže žalovaný porušil zmluvné podmienky, dňa 29. 12. 2009 bol vyzvaný na zaplatenie celého zostatku úveru vo výške 2.781,03 eura v lehote 15 dní od spisania tejto výzvy, čo žalovaný nesplnil. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že z úverovej zmluvy č. 3908051055 zo dňa 17. 08. 2009 vyplýva, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 996 eur, ale zároveň uzavrel aj zmluvu o revolvingovom úvere. Žalovaný čerpal celkom sumu 1.040 eur uhradil 307,29 eura = 732,71 eura, avšak žalobca požaduje len 570 eur. Ako vyplynulo zo splátkového kalendára, žalovaný titulom poskytnutého úveru žalobcovi zaplatil 9 splátok v celkovej sume 307,29 eura. Pre neplnenie zmluvných podmienok žalovaným (z dôvodu omeškania s úhradou záväzkov) žalobca ku dňu 27. 09. 2011 zosplatnil celý záväzok žalovaného a vyzval ho k úhrade dlžnej sumy. Keďže dňa 16. 03. 2015 žalobca zobral žalobu čiastočne späť a to v časti 9,94 eura, súd konanie v tejto časti s poukazom na § 96 ods. 1 OSP zastavil. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol záväzkovo-právny vzťah titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zo strany žalobcu

bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 1.659,69 eura (50.000,-Sk), ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť žalobcovi 84 mesačnými splátkami vo výške 43,12 eura, celkovo vo výške 3.622,02 eura. Keďže predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala všetky náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (predovšetkým údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov) súd prvej inštancie považoval úver poskytnutý žalovanému za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 veta druhá zákona č. 258/2001 Z. z.). Preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi rozdiel medzi sumou, ktorá bola žalovanému titulom úveru reálne poskytnutá (1.659,69 eura) a sumou, ktorú žalovaný titulom úveru už uhradil (1.085,12 eura), t. j. 574,57 eura. Taktiež zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 0,024% denne z dlžnej sumy 574,57 eura od 14. 01. 2010 do zaplatenia, keď žalobcom uplatnené príslušenstvo pohľadávky nepresahuje úrok z omeškania v zmysle v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. Vo zvyšnej časti, t. j. nad sumu 574,57 eura s príslušenstvom súd prvej inštancie žalobu pre jej nedôvodnosť zamietol. V závere súd uviedol, že lehotu na plnenie určil v súlade s § 160 ods. 1 OSP, keď vyhovel žiadosti žalovaného o možnosť zaplatiť dlžnú sumu v mesačných splátkach po 20 eur s lehotou splatnosti jednotlivých splátok do 25. dňa príslušného mesiaca pod následkom straty výhody splátok. Uvedenú výšku splátky súd prvej inštancie považoval za primeranú osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom žalovaného, výške dlžnej sumy a lehote splácania pri stanovenej mesačnej splátke, pričom uloženie povinnosti zaplatenia dlžnej sumy v splátkach a ich výška s ohľadom na postavenie obchodnej spoločnosti žalobcu na finančnom trhu nijako neohrozí jeho ďalšie podnikateľské aktivity a ani vážne nezasiahne jeho majetkovú sféru. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 151 ods. 3 OSP.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, v jeho zamietajúcej časti, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním zmeny napadnutého rozhodnutia tak, že súd žalobe v celom rozsahu vyhovie, resp. zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že nakoľko v úverovej zmluve absentuje údaj o priemernej RPMN, považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca uviedol, že zákonom č. 568/2007 Z. z. účinným od 01. 01. 2008, ktorým sa novelizoval zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1968 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, sa zaviedla povinnosť pre veriteľov uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len RPMN) na príslušný spotrebiteľský úver, platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 zákona. V súlade s § 2 Vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 660/2007 Z. z. o predkladaní údajov veriteľmi poskytujúcimi spotrebiteľské úvery, Ministerstvo financií Slovenskej republiky na svojej internetovej stránke prvýkrát zverejnilo priemerné hodnoty RPMN na jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov dňa 29. 04. 2008. Taktiež poukázal na § 8aa ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere a formulár (§ 3 ods. 5) musí obsahovať prvýkrát priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 4 ods. 2 písm. k) do dvoch mesiacov po jej zverejnení podľa § 7a ods. 2. Z uvedeného vyplýva, že všetci veritelia boli povinní v zmluve a vo formulári uvádzať priemernú hodnotu RPMN od 29. 06. 2008. O uvedenom svedčila aj odpoveď Ministerstva financií na žiadosť o sprístupnenie informácií podľa zákona č. 211/ 2000 Z. z. Ďalej uviedol, že zmluva, ktorá je predmetom tohto konania, bola uzavretá 03. 12. 2007, t. j. v čase, keď ešte veritelia neboli povinní podľa zákona uvádzať v zmluve predmetný údaj, a dokonca ešte v čase, kedy bola účinná predchádzajúca právna úprava (účinná do 31. 12. 2007), v zmysle ktorej jedinou náležitosťou, ktorá mohla spôsobiť bezúročnosť úveru bolo neuvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len RPMN), ktorá je však v zmluve uvedená. Súd prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsudku zamietol žalobcom uplatňované nároky na úroky a poplatky, lebo považoval úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie údajov o priemernej RPMN v úverovej zmluve, a teda z dôvodu absencie údajov, ktorý podľa uvedenej právnej úpravy v čase uzavretia zmluvy nebol povinným údajom, a teda je zrejmé, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, a tak aj nesprávne rozhodol. Záverom uviedol, že úverové zmluvné podmienky sú podľa úverovej zmluvy jej neoddeliteľnou súčasťou, ako to vyplýva z ustanovení na prvej strane úverovej zmluvy a tiež je zrejmé z toho, že tieto začínajú hneď na rube úverovej zmluvy a pokračujú na ďalšom liste. Požiadavka písomnej formy bola teda splnená a ako vyplýva z úverovej zmluvy, klient jej podpisom potvrdil, že sa s týmito podmienkami oboznámil, ustanovenia týchto podmienok mu boli zrozumiteľné, považuje tieto za dostatočne určité a prejavil súhlas byť nimi viazaný.

3. Písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu podané nebolo.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku je potrebné v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušiť a vec vrátiť v rozsahu zrušenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Počnúc od 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý zrušil dovtedy platný zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov Občiansky súdny poriadok. Keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (ak nie je ustanovené inak), je potrebné na danú právnu vec aplikovať právnu úpravu zákona č. 160/2015 Z. z.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04).

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných mu v civilnom konaní za účelom obhajenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Ide teda o taký postup súdu, ktorý znemožňuje strane sporu realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Civilným sporovým poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

12. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, účinného do 31. 12. 2007 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) obsahuje najmä:

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

14. Podľa § 8aa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, účinného od 01. 01. 2008 (prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2008) zmluva o spotrebiteľskom úvere a formulár (§ 3 ods. 5) musí obsahovať prvýkrát priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov [§ 4 ods. 2 písm. k)] do dvoch mesiacov po jej zverejnení podľa § 7a ods. 2.

15. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 17. 12. 2012 domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 2565,28 eura, kapitalizovaný denný úrok z omeškania od zosplatnenia do podania žaloby vo výške 671,92 eura, úrok z omeškania vo výške 0,024% denne zo sumy 2565,28 eura od 11. 12. 2012 do zaplatenia a náhradu trov konania. Z odôvodnenia žaloby vyplýva, že žalobca uzatvoril so žalovaným Úverovú zmluvu č. 3711285421, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov v sume 1.659,70 eura, ktoré sa žalovaný zaviazal vrátiť v 84-roch mesačných splátkach, vo výške mesačnej splátky 43,12 eura. Žalovaný bol s úhradou svojho záväzku v omeškaní, z ktorého dôvodu žalobca eviduje voči nemu dlh vo výške žalovanej istiny s príslušenstvom.

16. Súd prvej inštancie zamietajúci výrok svojho rozhodnutia odôvodnil tým, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala všetky náležitosti v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, predovšetkým údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov, z ktorého dôvodu považoval úver poskytnutý žalovanému za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie svoj právny záver oprel o ustanovenie § 4 ods. 2 zákona písm. h/ a k/ zákona č. 258/2001 Z. z., ktoré vo svojom rozhodnutí citoval. Takýto záver súdu prvej inštancie odvolací súd nepovažuje za správny, keď súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením právneho predpisu, ktoré v čase vzniku zmluvného vzťahu medzi stranami sporu nebolo účinné, keď ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným dňa 03. 12. 2007 ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. (tak ako ho vyššie citoval odvolací súd) písm. k/ ani neobsahovalo a písm. h/ bolo iného znenia ako uviedol prvoinštančný súd. Na danú právnu vec súd prvej inštancie nesprávne aplikoval § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. účinný od 01. 01. 2008, a to napriek tomu, že k vzniku zmluvného vzťahu medzi stranami sporu došlo dňa 03. 12. 2007. Je preto potrebné prisvedčiť odvolateľovi, že údaj o priemernej RPMN v čase uzavretia spornej úverovej zmluvy nebol údajom povinným, z ktorého dôvodu súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Rovnako je namieste tvrdenie odvolateľa v tom zmysle, že zmluva o spotrebiteľskom úvere a formulár musel prvýkrát obsahovať priemernú hodnotu RPMN do dvoch mesiacov po jej zverejnení podľa § 7a ods. 2. Potom záver súdu prvej inštancie, že zmluva neobsahuje náležitosti zmluvy vyžadované § 4 ods. 2 písm. h/ a k/ zákona č. 258/2001 Z. z. tak, ako toto ustanovenie súd prvej inštancie citoval v napadnutom rozhodnutí, nie je správny, keď súd prvej inštancie na daný zmluvný vzťah aplikoval nesprávne znenie právneho predpisu, zákona č. 258/2001 Z. z.

17. Odvolací súd ďalej udáva, že z napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vôbec nie je zrejmé, na základe akých skutočností súd prvej inštancie dospel k takým skutkovým záverom, že v danom prípade strany sporu uzatvorili Úverovú zmluvu č. 3908051055 zo dňa 17. 08. 2009, na základe ktorej mal byť (podľa udania súdu) žalovanej poskytnutý úver vo výške 996 eur a zároveň mala byť uzavretá zmluva o revolvingovom úvere, keď z obsahu spisu tieto skutočnosti nevyplývajú, naopak, je zrejmé, že medzi stranami sporu - žalobcom a žalovaným (nie žalovanou) bola uzatvorená Úverová zmluva č. 3711285421 zo dňa 03. 12. 2007, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.659,70 eura, pričom z obsahu spisu nevyplýva skutočnosť, že by medzi stranami sporu vznikol i vzťah

z revolvingového úveru. Takéto skutkové zistenia súdu prvej inštancie nemajú podklad vo vykonanom dokazovaní, sú zmätočné a nepreskúmateľné.

18. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a pre svoje závery nemal dostatočne zistený skutkový stav, resp. jeho rozhodnutie je z hľadiska doposiaľ zisteného skutkového stavu zmätočné a nepreskúmateľné, čo bolo dôvodom na postup odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP. Úlohou súdu prvej inštancie tak bude posúdiť dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku z hľadiska správnej aplikácie príslušných hmotnoprávných noriem na danú právnu vec a vo veci opätovne rozhodnúť tak, aby jeho rozhodnutie bolo preskúmateľným i z hľadiska zistených skutkových okolností danej veci.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).